

Số: 3415 /TB-TTTP

Hà Nội, ngày 21 tháng 9 năm 2026

THÔNG BÁO**Kết luận thanh tra việc giải quyết khiếu nại của Hợp tác xã
Suối Ngọc - Vua Bà, xã Yên Xuân, thành phố Hà Nội**

Ngày 28/8/2026, Thanh tra Chính phủ ban hành Kết luận thanh tra số 629/KL-TTTP việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, xã Yên Xuân, thành phố Hà Nội.

Căn cứ quy định tại Điều 37 của Luật Thanh tra năm 2025, Thanh tra Chính phủ thông báo Kết luận thanh tra như sau:

I. Khái quát vụ việc khiếu nại của Hợp tác xã Suối Ngọc - Vua Bà

1. Nội dung khiếu nại: Hợp tác xã Suối Ngọc - Vua Bà (HTX), xã Yên Xuân, thành phố Hà Nội¹ khiếu nại Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình về việc giải thể bắt buộc đối với Hợp tác xã.

2. Khái quát về Hợp tác xã Suối Ngọc - Vua Bà

- Hợp tác xã Suối Ngọc - Vua Bà được thành lập năm 1999, trên cơ sở Tổ hợp tác gồm: ông Trần Văn Cầu, ông Nguyễn Ngọc Nguyên, ông Trần Duy Tiến (con ông Cầu), ông Nguyễn Đức Ngọc (con ông Nguyên) và xã viên khác, có trụ sở tại xã Tiến Xuân, huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình.

- Ngày 23/6/1999, ông Trần Văn Cầu, ông Nguyễn Ngọc Nguyên cùng 06 người khác đăng ký thành lập HTX Suối Ngọc - Vua Bà và bầu Ban quản trị, Ban kiểm soát HTX, gồm: ông Trần Văn Cầu, Chủ nhiệm; ông Nguyễn Ngọc Nguyên, Phó Chủ nhiệm; bà Nguyễn Thị Xuyên (vợ ông Cầu), Kế toán trưởng; ông Trần Duy Tiến (con ông Cầu), Thủ kho; bà Nguyễn Thị Lộc (vợ ông Nguyễn), Thủ quỹ và ông Nguyễn Văn Giang, Kiểm soát.

- Ngày 28/8/1999, UBND huyện Lương Sơn cấp Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh; ngày 12/6/2000 xác nhận bổ sung ngành nghề kinh doanh² và vốn điều lệ cho HTX. Ngày 08/11/1999, UBND huyện Lương Sơn ban hành Quyết định số 367/QĐ-UB giao đất lâm nghiệp cho HTX, với tổng diện tích 280,87 ha (bao gồm 250 ha đất đã được UBND xã Tiến Xuân cho Tổ hợp tác của ông Cầu, ông Nguyên, ông Tiến và ông Ngọc thuê từ năm 1995). Ngày 14/11/1999, UBND huyện Lương Sơn cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất

¹ Trước khi sáp nhập về Hà Nội (năm 2008) là xã Tiến Xuân, huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình.

² Kinh doanh du lịch thắng cảnh vườn rừng, suối thác nhà nghỉ, bãi tắm vui chơi nước thể thao.

cho HTX (GCNQSDĐ), diện tích 280,87ha (gồm 104,06ha đất trồng rừng và 176,81ha rừng khoanh nuôi, bảo vệ), thời hạn sử dụng đến ngày 08/11/2049.

3. Nguyên nhân phát sinh khiếu nại

- Ngày 03/01/2002 và ngày 04/01/2002, HTX tiến hành Đại hội nhiệm kỳ 2002-2005. Đại hội đã bầu Ban quản trị Hợp tác xã, gồm 05 người: ông Trần Văn Cầu, Chủ nhiệm; ông Trần Duy Tiến (con trai ông Cầu), Phó Chủ nhiệm; bà Nguyễn Thị Xuyên (vợ ông Cầu), ông Nguyễn Văn Thanh và bà Nguyễn Thị Kim Quý, ủy viên; ông Vương Quốc Toàn, Ban kiểm soát.

Theo báo cáo của Đoàn thanh tra liên ngành tỉnh Hòa Bình³ và báo cáo của HTX⁴: tại Đại hội xã viên ông Nguyễn Ngọc Nguyên và vợ là bà Nguyễn Thị Lộc không được bầu vào Ban quản trị HTX, đồng thời do ông Nguyễn Ngọc Nguyên và bà Nguyễn Thị Lộc không tham gia đầy đủ các hoạt động của HTX, không đảm bảo ngày công lao động, vi phạm Luật Hợp tác xã và Điều lệ của HTX, nên Hội nghị xã viên HTX ngày 23/3/2002 và Hội nghị Ban quản trị HTX ngày 07/4/2002 đã biểu quyết khai trừ ông Nguyên, bà Lộc ra khỏi HTX. HTX có báo cáo việc khai trừ 02 xã viên với UBND huyện Lương Sơn và UBND xã Tiến Xuân.

- Sau khi ông Nguyễn Ngọc Nguyên gửi đơn khiếu nại, tố cáo HTX hoạt động không đúng quy định của pháp luật. UBND huyện Lương Sơn đã tiến hành thanh tra đối với HTX và phát hiện một số vi phạm⁵. Do đó, UBND huyện ban hành Quyết định số 1324/QĐ-UB ngày 18/11/2002 đình chỉ hoạt động sản xuất, kinh doanh của HTX Suối Ngọc - Vua Bà; thu hồi Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, tạm thời thu hồi Giấy chứng nhận QSDĐ và con dấu của HTX.

- Không đồng ý với quyết định đình chỉ hoạt động sản xuất, kinh doanh của UBND huyện Lương Sơn, ông Trần Văn Cầu đại diện HTX Suối Ngọc - Vua Bà có đơn khiếu nại gửi các cơ quan có thẩm quyền.

- UBND tỉnh Hòa Bình đã giao Thanh tra tỉnh Hòa Bình chủ trì phối hợp với các cơ quan: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Thương mại - Du lịch, Sở Tài chính - Vật giá, Liên minh Hợp tác xã và Doanh nghiệp ngoài quốc doanh tỉnh Hòa Bình, thành lập Đoàn thanh tra Liên ngành để giải quyết đơn khiếu nại của HTX.

- Đoàn thanh tra Liên ngành tỉnh Hòa Bình đã xác minh, đánh giá tính chất, mức độ của các vi phạm⁶ của HTX. Trên cơ sở đó, có Báo cáo số 27/BC-TTr

³ Tại Báo cáo số 27/BC-TTr ngày 28/01/2003 của Thanh tra tỉnh Hòa Bình.

⁴ Tại biên bản làm việc với Đoàn thanh tra ngày 13/4/2026.

⁵ Vốn góp ghi trong Điều lệ: ông Trần Văn Cầu 43%, ông Nguyễn Ngọc Nguyên 40%, vi phạm điểm 2 Điều 24 Luật Hợp tác xã (quy định không vượt quá 30%); ông Cầu làm Chủ nhiệm, vợ ông Cầu là bà Nguyễn Thị Xuyên làm kế toán, con ông Cầu làm thủ kho, ông Nguyên là Phó Chủ nhiệm, vợ ông Nguyên làm Thủ quỹ, vi phạm Điều 31, Điều 34 Luật Hợp tác xã; không thực hiện chế độ kế toán thống kê mà chỉ ghi chép, ký chéo giữa gia đình ông Cầu và gia đình ông Nguyên, kết nạp thêm 13 xã viên không đủ vốn góp, tiền trả công, lương cho xã viên không theo Điều lệ HTX, sau 16 tháng thành lập (từ 9/1999 – 3/2022 HTX chỉ có 03 xã viên, tự ý chuyển 10 ha đất sang kinh doanh du lịch, không kê khai thuế, tẩy xóa Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh....

⁶ (1) Tổ chức Ban Quản trị vi phạm Điều 31 Luật Hợp tác xã (trong gia đình ông Cầu: chồng làm Chủ nhiệm HTX, vợ làm kế toán, con làm thủ kho; trong gia đình ông Nguyên: chồng làm Phó Chủ nhiệm, vợ làm thủ quỹ; (2) Trong thời gian từ tháng 8/1999 - 9/2001 HTX không thực hiện chế độ kế

ngày 28/01/2003 gửi Thường trực Tỉnh ủy và UBND tỉnh Hòa Bình, kiến nghị: “*đình chỉ thực hiện Quyết định số 1324/QĐ-UB ngày 18/11/2002 của UBND huyện Lương Sơn; cho phép HTX Suối Ngọc - Vua Bà được tiếp tục hoạt động*”.

- Ngày 28/4/2003, UBND tỉnh Hòa Bình có Quyết định số 565/QĐ-UBND, với nội dung: hủy bỏ Quyết định số 1324/QĐ-UB ngày 18/11/2002 của UBND huyện Lương Sơn về việc đình chỉ hoạt động sản xuất, kinh doanh của HTX; cho phép HTX tiếp tục hoạt động trong 03 tháng, để chuyển đổi thành doanh nghiệp.

- Ngày 30/01/2004, HTX có Văn bản số 25/BC, kiến nghị UBND tỉnh Hòa Bình cho phép giữ nguyên mô hình HTX, vì mô hình HTX phù hợp với khả năng của xã viên và điều kiện HTX ở thời điểm hiện tại.

- Ngày 06/8/2004, UBND tỉnh có Văn bản số 1240/UB-TCNC giao Thanh tra tỉnh Hòa Bình chủ trì, phối hợp với các sở, ngành⁷ kiểm tra việc thực hiện Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 của UBND tỉnh. Sau khi kiểm tra, Thanh tra tỉnh có Báo cáo số 13/BC-TTr ngày 24/02/2005, trong đó kiến nghị UBND tỉnh: “(1) Cho phép HTX Suối Ngọc - Vua Bà được tiếp tục hoạt động sản xuất kinh doanh theo Luật Hợp tác xã đã quy định...; (2) cho phép HTX Suối Ngọc - Vua Bà thực hiện quyền tự lựa chọn, tự quyết của mình (đã được pháp luật quy định), giữ nguyên mô hình quản lý HTX và hoạt động trở lại với thời hạn 12 tháng. HTX phải chủ động củng cố tổ chức và chọn mô hình hoạt động có hiệu quả, phù hợp với điều kiện và trình độ quản lý của HTX”.

- Ngày 18/4/2005, UBND tỉnh Hòa Bình có Văn bản số 422/UB-TCTN giao UBND huyện Lương Sơn: (1) Xử lý vi phạm Luật Hợp tác xã của HTX Suối Ngọc - Vua Bà theo khoản 2, Điều 42 của Luật Hợp tác xã năm 2003 (*giải thể bắt buộc đối với HTX*); (2) hướng dẫn những thành viên góp vốn lựa chọn hình thức phù hợp để thành lập doanh nghiệp hoạt động theo Luật Doanh nghiệp. Ngày 17/5/2005 HTX tiếp tục có đơn gửi UBND tỉnh Hòa Bình và Thanh tra tỉnh, kiến nghị xem xét lại nội dung Văn bản số 422/UB-TCTN nêu trên của UBND tỉnh.

Ngày 03/11/2005, UBND huyện Lương Sơn có Văn bản số 45/CV-UBND gửi UBND tỉnh Hòa Bình, trong đó có nội dung: “UBND huyện Lương Sơn không đủ căn cứ pháp lý để ra quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà” theo yêu cầu của UBND tỉnh tại Văn bản số 422/UB-TCTN ngày 18/4/2005.

- Ngày 30/3/2007, UBND tỉnh Hòa Bình có Văn bản số 450/UBND-NC yêu cầu UBND huyện Lương Sơn tổ chức thực hiện ngay Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 và Văn bản số 422/UB-TCTN ngày 18/4/2005 của

toán thống kê, mà chỉ ghi chép, ký chèo giữ hai gia đình ông Cầu và ông Nguyễn. Sau khi Chi cục Thuế huyện Lương Sơn phát hiện và xử phạt vi phạm hành chính, ấn định mức thuế thì HTX đã thực hiện theo dõi, hạch toán tài chính theo quy định; (3) Vốn góp của xã viên trong cùng một gia đình lại đứng tên một người, dẫn đến hiểu sai về tỉ lệ vốn góp của mỗi xã viên (vượt quá 30% vốn của HTX).

⁷ Gồm các Sở: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư, Thương mại - Du lịch, Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Tài nguyên và Môi trường; Liên minh HTX và doanh nghiệp ngoài quốc doanh tỉnh Hòa Bình; UBND huyện Lương Sơn.

UBND tỉnh, ra quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà xong trước ngày 05/4/2007; hướng dẫn những thành viên góp vốn lựa chọn hình thức phù hợp để thành lập mô hình hoạt động mới theo quy định của pháp luật.

- Thực hiện chỉ đạo của UBND tỉnh, ngày 04/4/2007 UBND huyện Lương Sơn ban hành Quyết định số 290/QĐ-UBND giải thể bắt buộc đối với HTX.

Không đồng ý với quyết định giải thể bắt buộc (nêu trên) của UBND huyện Lương Sơn, HTX Suối Ngọc - Vua Bà đã gửi đơn khiếu nại.

4. Việc giải quyết của các cơ quan có thẩm quyền đối với khiếu nại quyết định giải thể bắt buộc⁸ của UBND huyện Lương Sơn

4.1. Việc giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn

Ngày 11/9/2007, Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn ban hành Quyết định số 1287/QĐ-UBND giải quyết khiếu nại (lần đầu), với nội dung: không thừa nhận đơn khiếu nại của HTX, giữ nguyên Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về việc giải thể bắt buộc đối với HTX.

Không đồng ý với quyết định giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn, HTX gửi đơn khiếu nại đến UBND tỉnh Hòa Bình.

4.2. Việc giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình (lần hai)

- Trên cơ sở báo cáo của Thanh tra tỉnh⁹, Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình ban hành Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008 giải quyết khiếu nại (lần hai), với nội dung: “*Không thừa nhận nội dung khiếu nại của các cá nhân nguyên là xã viên HTX Suối Ngọc - Vua Bà; giữ nguyên nội dung Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về việc giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà và Quyết định số 1287/QĐ-UBND ngày 11/9/2007 của UBND huyện Lương Sơn về giải quyết khiếu nại của HTX*”, vì các lý do sau:

(1) UBND huyện Lương Sơn cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lâm nghiệp cho HTX Suối Ngọc - Vua Bà, là vi phạm Luật Đất đai năm 1993 và Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Đất đai năm 1998;

(2) HTX đã không nghiêm túc thực hiện Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 của UBND tỉnh Hòa Bình, không lập phương án chuyển đổi mô hình hoạt động sản xuất kinh doanh như UBND tỉnh yêu cầu; HTX không giải quyết được tranh chấp kinh tế với ông Nguyễn Ngọc Nguyên, gây mất đoàn kết nội bộ, ảnh hưởng đến sản xuất của tập thể, đời sống người lao động.

(3) HTX đã vi phạm Luật Hợp tác xã và Điều lệ của HTX, như: một số xã viên có vốn góp không đủ mức tối thiểu, có thời điểm HTX không đủ số lượng thành viên tối thiểu (khi thành lập có 08 người, nhưng trong quá trình hoạt động có 03 người lần lượt không tham gia, chỉ còn 5 người); kể từ khi thành lập đến khi Đại hội lần thứ nhất là 19 tháng 13 ngày (vượt 01 tháng 13 ngày so với quy

⁸ Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn.

⁹ Tại Báo cáo số 16/BC-TTr ngày 29/01/2008 của Thanh tra tỉnh.

định tại điểm c khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã 2003); vốn góp của ông Trần Văn Cầu và ông Nguyễn Ngọc Nguyên trên 30% tổng vốn điều lệ của HTX; từ khi sản xuất kinh doanh đến ngày kiểm tra HTX vẫn chưa có hình thức phân chia lợi nhuận các các xã viên góp vốn.

Ngoài ra, HTX còn một số vi phạm như: ông Cầu làm Chủ nhiệm, có vợ là bà Nguyễn Thị Xuyên làm kế toán, có con trai là ông Trần Duy Tiến làm thủ kho; ông Nguyễn Ngọc Nguyên làm Phó Chủ nhiệm, có vợ là bà Nguyễn Thị Lộc làm Thủ quỹ, vi phạm Điều 31 và Điều 34 Luật Hợp tác xã năm 1996; không thực hiện chế độ kế toán, vi phạm khoản 2 Điều 9 Luật Hợp tác xã năm 1996; tự ý chuyển đổi mục đích sử dụng đất (10ha) sang kinh doanh du lịch, vi phạm điểm 1, Điều 11 Luật Đất đai 2003; không kê khai thuế; tự ý tẩy xóa giấy đăng ký kinh doanh...

- Không đồng ý với việc giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình tại Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008, HTX gửi đơn khởi kiện đến Tòa án nhân dân tỉnh Hòa Bình, nhưng không được thụ lý (với lý do vụ việc không thuộc thẩm quyền của Tòa án). HTX tiếp tục gửi đơn đến các cơ quan Trung ương.

5. Ý kiến của một số cơ quan liên quan về khiếu nại của HTX

Trong quá trình khiếu nại, HTX có gửi đơn đến một số cơ quan về nội dung UBND tỉnh Hòa Bình yêu cầu HTX chuyển đổi thành doanh nghiệp và chỉ đạo UBND huyện Lương Sơn giải thể bắt buộc đối với HTX; các cơ quan này đã có ý kiến như sau:

- Bộ Tư pháp có Văn bản số 61/BTP-PLDSKT ngày 19/01/2004 trả lời đơn của HTX, trong đó có nội dung: *“... theo quy định của Luật Hợp tác xã năm 1996, HTX chỉ có thể bị giải thể bắt buộc khi vi phạm một trong các quy định tại khoản 2, Điều 46. Việc UBND huyện Lương Sơn thu giấy phép, buộc HTX ngưng hoạt động một năm đã được Thanh tra liên ngành kết luận HTX không sai phạm. Do đó, đây không thể là lý do để buộc HTX giải thể. Luật Hợp tác xã không có quy định về việc chuyển đổi hình thức pháp lý của HTX sang các loại hình doanh nghiệp. Chỉ sau khi HTX đã giải thể (tự nguyện hoặc bắt buộc) người lao động mới có thể tiến hành thành lập doanh nghiệp theo quy định của Luật Doanh nghiệp”*.

- Liên minh HTX Việt Nam có các Văn bản: số 269/CV-LMHTXVN ngày 10/4/2007 gửi Thường trực Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình¹⁰, số 378/CV-LMHTXVN ngày 16/5/2007 gửi Thanh tra Chính phủ¹¹; theo đó, các

¹⁰ Có nội dung: *“những căn cứ nêu trong Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn v/v giải thể bắt buộc đối với HTX là trái pháp luật, không thuộc các quy định được áp dụng tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã... Liên minh HTX Việt Nam kiến nghị Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình tạo điều kiện cho HTX tiếp tục hoạt động; xem xét, hủy bỏ Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn”*.

¹¹ Có nội dung: Liên minh HTX Việt Nam kiến nghị Thanh tra Chính phủ xem xét, chỉ đạo UBND tỉnh Hòa Bình, UBND huyện Lương Sơn hủy bỏ Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về việc giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà và tạo điều kiện để HTX tiếp tục hoạt động sản xuất kinh doanh.

Văn bản của Liên minh HTX Việt Nam đều cho rằng việc UBND tỉnh Hòa Bình yêu cầu HTX chuyển đổi thành doanh nghiệp là không phù hợp chính sách khuyến khích của Nhà nước đối với HTX và việc giải thể bắt buộc là không phù hợp với quy định của Luật Hợp tác xã.

II. Kết luận

1. Đối với quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà¹²

Qua kiểm tra thấy: UBND huyện Lương Sơn căn cứ vào việc HTX không thực hiện chuyển đổi thành doanh nghiệp theo yêu cầu của UBND tỉnh Hòa Bình¹³ để ban hành Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà là không phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã năm 2003 (về các trường hợp giải thể bắt buộc).

Về việc này, mặc dù trước đó UBND huyện Lương Sơn đã có Văn bản số 45/CV-UBND ngày 03/11/2005 báo cáo UBND tỉnh: “UBND huyện Lương Sơn không đủ căn cứ pháp lý để ra quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà”, nhưng sau khi UBND tỉnh có văn bản chỉ đạo¹⁴, UBND huyện Lương Sơn vẫn ban hành quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX.

Trách nhiệm thuộc về: UBND tỉnh Hòa Bình¹⁵, UBND huyện Lương Sơn và các đơn vị, tổ chức, cá nhân có liên quan.

2. Đối với việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc – Vua Bà

2.1. Việc giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn

Qua kiểm tra thấy: việc Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn ban hành Quyết định số 1287/QĐ-UBND ngày 11/9/2007, giải quyết khiếu nại (lần đầu), với nội dung không thừa nhận đơn khiếu nại của HTX, giữ nguyên Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về giải thể bắt buộc đối với HTX là chưa khách quan, không phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã năm 2003 (quy định về các trường hợp giải thể bắt buộc đối với Hợp tác xã).

Trách nhiệm thuộc về: Chủ tịch UBND huyện Lương Sơn, Thanh tra huyện và các đơn vị, tổ chức, cá nhân có liên quan.

2.2. Việc giải quyết khiếu nại của Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình

Qua kiểm tra thấy: các căn cứ¹⁶ để Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình ban hành Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008, giải quyết khiếu nại (lần hai), với nội dung: không thừa nhận khiếu nại của HTX; giữ nguyên nội dung Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về việc giải thể bắt buộc đối với HTX và Quyết định số 1287/QĐ-UBND ngày 11/9/2007 của UBND

¹² Tại Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn

¹³ Tại Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 và Văn bản số 422/UB-TCTN ngày 18/4/2005.

¹⁴ Văn bản số 450/UBND-NC ngày 30/3/2007 của UBND tỉnh Hòa Bình.

¹⁵ Do đã có Văn bản số 450/UBND-NC ngày 30/3/2007 yêu cầu UBND huyện Lương Sơn ban hành quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX không đảm bảo căn cứ theo quy định của pháp luật.

¹⁶ Nêu tại điểm 4.2 mục 4 phần I của Kết luận thanh tra.

huyện Lương Sơn về giải quyết khiếu nại (lần đầu) là không phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã 2003, cụ thể như sau:

+ Về các vi phạm của HTX: trong các vi phạm của HTX (nêu tại Quyết định giải quyết khiếu nại số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008 của Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình), ngoài việc chậm tổ chức Đại hội xã viên (01 tháng 13 ngày), thì các vi phạm khác của HTX không thuộc trường hợp “giải thể bắt buộc” theo quy định tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã năm 2003 và Điều 26 Nghị định số 87/2005/NĐ-CP của Chính phủ¹⁷; mặt khác các vi phạm này đã được cơ quan chức năng phát hiện, xử lý và HTX đã khắc phục¹⁸, do đó Đoàn Thanh tra Liên ngành, Tổ công tác Liên ngành tỉnh Hòa Bình đã 02 lần có báo cáo¹⁹ và kiến nghị UBND tỉnh cho phép HTX tiếp tục hoạt động, nhưng Chủ tịch UBND tỉnh không xem xét khi giải quyết khiếu nại (lần hai).

Đối với việc chậm tổ chức Đại hội xã viên²⁰: HTX đã tổ chức Đại hội xã viên vào các ngày 03-04/01/2002, trước thời điểm UBND huyện Lương Sơn thanh tra và ban hành quyết định²¹ đình chỉ hoạt động sản xuất kinh doanh của HTX (trước 10 tháng). Khi HTX tổ chức Đại hội xã viên, có đại diện lãnh đạo các cơ quan có thẩm quyền²² đến dự, nhưng cơ quan chức năng không chấn chỉnh, xử lý việc HTX chậm tổ chức Đại hội tại thời điểm này. Mặt khác, việc HTX chậm tổ chức Đại hội xã viên đã được Đoàn thanh tra Liên ngành đánh giá²³ và UBND tỉnh xem xét tại Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 (hủy bỏ Quyết định số 1324/QĐ-UB ngày 18/11/2002 của UBND huyện Lương Sơn về việc đình chỉ hoạt động, sản xuất kinh doanh của HTX).

+ Đối với việc HTX không chuyển đổi thành doanh nghiệp theo yêu cầu của UBND tỉnh²⁴: theo quy định của Luật Hợp tác xã các thời kỳ, thì việc này không thuộc một trong các trường hợp giải thể bắt buộc đối với HTX. Mặt khác, việc UBND tỉnh Hòa Bình yêu cầu HTX chuyển đổi thành doanh nghiệp là không phù hợp với chính sách của Nhà nước về khuyến khích phát triển hợp tác xã, được quy định tại Điều 5 Luật Hợp tác xã năm 1996 và Điều 3 Luật Hợp tác xã năm 2003.

+ Ngoài ra, khi giải quyết khiếu nại (lần hai), UBND tỉnh Hòa Bình có nêu thêm 01 lý do để không thừa nhận khiếu nại của HTX: *UBND huyện Lương Sơn cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lâm nghiệp cho HTX không đúng*

¹⁷ Quy định về các trường hợp vi phạm khác.

¹⁸ Cơ quan Thuế xử phạt vi phạm hành chính về vi phạm không thực hiện chế độ kế toán, HTX đã kết nạp thêm xã viên, đã dừng hoạt động kinh doanh du lịch, tháo dỡ các công trình phục vụ du lịch.

¹⁹ Báo cáo số 27/BC-TTr ngày 28/01/2003 và Báo cáo số 13/BC-TTr ngày 24/02/2005.

²⁰ Căn cứ duy nhất để giải thể bắt buộc theo quy định của Luật Hợp tác xã năm 2003

²¹ Quyết định số 1324/QĐ-UB ngày 18/11/2002.

²² Thường trực Huyện ủy, UBND huyện Lương Sơn, Sở Thương mại - Du lịch, Liên minh HTX và doanh nghiệp ngoài quốc doanh tỉnh Hòa Bình, đại diện một số phòng ban chuyên môn của UBND huyện.

²³ Tại Báo cáo số 27/BC-TTr ngày 28/01/2003: “*Khi mới thành lập HTX Suối Ngọc - Vua Bà chưa được hướng dẫn, kiểm tra, uốn nắn kịp thời nên HTX hoạt động còn vi phạm một số điểm như đã nêu trên. Những sai phạm này chưa đến mức phải xử lý bằng biện pháp đình chỉ hoạt động hoặc giải thể bắt buộc như quy định tại Điều 46 và Điều 54 Luật Hợp tác xã năm 1996. Hơn nữa UBND huyện Lương Sơn không có biện pháp xử lý kịp thời, đến nay HTX đã kết nạp thêm xã viên, tổ chức Đại hội xã viên, củng cố HTX đi vào hoạt động theo đúng quy định của Luật Hợp tác xã...*”.

²⁴ Tại Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 của UBND tỉnh.

thẩm quyền, vi phạm Luật Đất đai năm 1993. Tuy nhiên, theo quy định của Luật Hợp tác xã (các thời kỳ) thì căn cứ nêu trên không thuộc trường hợp phải giải thể bắt buộc đối với HTX. Về việc này sau khi kiểm tra, rà soát, cơ quan chức năng của thành phố Hà Nội đã đánh giá việc cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho HTX là do UBND huyện Lương Sơn hướng dẫn HTX thực hiện trình tự, thủ tục²⁵.

+ Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Môi trường thành phố Hà Nội, Thanh tra thành phố Hà Nội, Vườn quốc gia Ba Vì, UBND xã Tiến Xuân: từ khi UBND huyện Lương Sơn có quyết định giải thể bắt buộc²⁶ đến nay, cơ quan chức năng của tỉnh Hòa Bình (trước đây) và thành phố Hà Nội chưa thực hiện được việc giải thể bắt buộc đối với HTX, HTX vẫn duy trì hoạt động chăm sóc, bảo vệ rừng trên diện tích đất lâm nghiệp được giao, chưa đề xảy ra tình trạng cháy rừng hoặc chặt phá rừng²⁷, HTX không còn hoạt động kinh doanh du lịch²⁸.

Từ các lý do nêu trên cho thấy, việc Chủ tịch UBND tỉnh Hòa Bình giải quyết khiếu nại (lần hai), với nội dung giữ nguyên Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về giải thể bắt buộc đối với HTX là không phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 42 Luật Hợp tác xã năm 2003.

Trách nhiệm thuộc về: UBND tỉnh Hòa Bình, Thanh tra tỉnh và các đơn vị, tổ chức, cá nhân theo thời kỳ có liên quan.

3. Việc giải quyết, xử lý của thành phố Hà Nội

Sau khi sáp nhập xã Tiến Xuân, huyện Lương Sơn, tỉnh Hòa Bình về huyện Thạch Thất, thành phố Hà Nội (năm 2008), HTX Suối Ngọc - Vua Bà tiếp tục có đơn khiếu nại đối với việc quyết định giải thể bắt buộc đối với HTX.

- Ngày 27/4/2012, UBND thành phố Hà Nội có Văn bản số 3159/UBND-TNMT giao Thanh tra thành phố nghiên cứu, rà soát quá trình chỉ đạo của UBND tỉnh Hòa Bình (trước đây) về việc giải quyết khiếu nại về tranh chấp quyền lợi của thành viên sáng lập HTX Suối Ngọc - Vua Bà.

- Ngày 17/6/2013, UBND thành phố Hà Nội có Văn bản số 4297/UBND-TNMT về việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, với nội dung: Tranh chấp quyền lợi giữa các thành viên sáng lập HTX Suối Ngọc - Vua Bà (giữa ông Nguyễn và ông Cầu) thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân; giao UBND huyện Thạch Thất chủ trì, phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư, Liên minh HTX thành phố Hà Nội thực hiện các quyết định: số 565/QĐ-UB

²⁵ Tại Văn bản số 4332/UBND-KT ngày 30/7/2025 của UBND thành phố Hà Nội.

²⁶ Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007.

²⁷ Theo báo cáo của Sở Nông nghiệp và Môi trường, UBND xã Tiến Xuân, thành phố Hà Nội: trong tổng diện tích 280 ha đất lâm nghiệp đã giao cho HTX từ năm 1995, có khoảng 220 ha nằm trong diện tích mở rộng Vườn Quốc gia Ba Vì (được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt quy hoạch tại Quyết định 510/QĐ-TTg ngày 12/5/2003). Năm 2008, Vườn Quốc gia Ba Vì đã tiến hành cấm mốc trên đường ranh giới, tuy nhiên, đến nay các cơ quan chức năng vẫn chưa thực hiện thủ tục thu hồi, bàn giao đất, rừng từ HTX cho Vườn Quốc gia Ba Vì quản lý.

²⁸ Hiện trên đất còn một số nhà sàn bằng gỗ đã mục nát, chưa tháo dỡ triệt để (công trình xây dựng trái phép phục vụ kinh doanh du lịch từ trước năm 2002).

ngày 28/4/2003 và số 275/QĐ-UBND ngày 04/2/2008 của UBND tỉnh Hòa Bình; phối hợp với Sở TNMT kiểm tra việc giao đất, sử dụng đất đối với HTX theo quy định của pháp luật; đề xuất xử lý, báo cáo UBND Thành phố theo quy định.

- Ngày 06/8/2015, UBND huyện Thạch Thất ban hành Quyết định số 4701/QĐ-UBND thành lập Hội đồng giải thể bắt buộc đối với HTX. Sau đó, UBND thành phố Hà Nội có nhiều văn bản²⁹ chỉ đạo giải quyết việc giải thể bắt buộc đối với HTX, đồng thời các cơ quan chức năng của Thành phố cũng đã có nhiều văn bản³⁰ báo cáo việc thực hiện giải thể bắt buộc đối với HTX gặp khó khăn, vướng mắc do HTX không hợp tác và tiếp tục có đơn khiếu nại.

Ngày 03/12/2021, UBND thành phố Hà Nội có Văn bản số 4331/UBND-KT hướng dẫn xử lý HTX không hoạt động, khó khăn trong giải thể, chưa đăng ký và tổ chức lại theo Luật Hợp tác xã năm 2012.

- Thực hiện chỉ đạo của UBND thành phố Hà Nội³¹, Thanh tra Thành phố đã chủ trì phối hợp với cơ quan: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Tài nguyên và Môi trường, UBND huyện Thạch Thất, Liên minh Hợp tác xã thành phố Hà Nội và các cơ quan liên quan tiến hành kiểm tra, rà soát lại vụ việc khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà.

Sau khi kiểm tra, rà soát, Thanh tra thành phố Hà Nội có Văn bản số 4270/TTTP-P6 ngày 21/10/2022 đề xuất UBND Thành phố: *báo cáo Thanh tra Chính phủ về kết quả kiểm tra, rà soát việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà đối với Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn; giao Sở NN&PTNT hướng dẫn HTX Suối Ngọc - Vua Bà về công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng phù hợp, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của HTX Suối Ngọc - Vua Bà và các tổ chức, cá nhân khác có liên quan theo quy định pháp luật; giao UBND huyện Thạch Thất theo dõi, kiểm tra việc quản lý, sử dụng đất của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, đảm bảo theo quy định.*

- Ngày 08/5/2023, UBND thành phố Hà Nội có Văn bản số 1328/UBND-KTTH báo cáo, kiến nghị Thanh tra Chính phủ: *có văn bản báo cáo, tham mưu Thủ tướng Chính phủ xem xét lại Quyết định số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 của UBND tỉnh Hòa Bình theo quy định tại khoản 2 Điều 24 và khoản 2 Điều 26 Luật Khiếu nại năm 2011 để cho HTX Suối Ngọc - Vua Bà tiếp tục hoạt động và thực hiện công tác quản lý bảo vệ rừng.*

- Ngày 25/3/2024, Thanh tra Chính phủ có Báo cáo số 519/BC-TTTP về kết quả rà soát việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, trong đó có nội dung: *Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng Chính phủ giao Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội kiểm tra, rà soát lại quá trình giải quyết vụ việc, xử lý các vi phạm theo quy định (nếu có), trên cơ sở đó giải quyết kiến nghị của HTX theo thẩm quyền, báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả giải quyết.*

²⁹ Các Văn bản: số 727/VP-ĐT ngày 25/01/2017; số 2042/UBND-ĐT ngày 04/5/2017; số 1058/VP-KT ngày 04/3/2018 và số 10524/VP-KT ngày 02/10/2021.

³⁰ UBND huyện Thạch Thất có các Văn bản: số 88/BC-UBND ngày 27/3/2017 và số 1375/UBND-TNMT ngày 14/7/2017; Sở Kế hoạch và Đầu tư Thành phố có Văn bản số 3991/KH&ĐT-ĐKKD ngày 22/7/2019.

³¹ Tại Văn bản số 7170/VP-BTCD ngày 21/7/2022 của Văn phòng UBND thành phố Hà Nội.

- Ngày 12/4/2024, Văn phòng Chính phủ có Văn bản số 2426/VPCP-V.I thông báo ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Chính phủ, trong đó có nội dung: *UBND thành phố Hà Nội kiểm tra, rà soát lại quá trình giải quyết vụ việc khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, có biện pháp giải quyết dứt điểm theo thẩm quyền, theo đúng quy định pháp luật, xử lý nghiêm các vi phạm (nếu có), không để vụ việc khiếu nại kéo dài.*

- Ngày 30/7/2025, UBND thành phố Hà Nội có Văn bản số 4332/UBND-KT gửi Thanh tra Chính phủ về kết quả kiểm tra, rà soát việc giải quyết khiếu nại của HTX Suối Ngọc - Vua Bà, trong đó có nội dung: đề nghị Thanh tra Chính phủ báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét lại Quyết định giải quyết khiếu nại số 565/QĐ-UB ngày 28/4/2003 và Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008 của UBND tỉnh Hoà Bình (trước đây) theo quy định tại khoản 2 Điều 24 và khoản 2 Điều 26 Luật Khiếu nại năm 2011.

Như vậy, sau khi sáp nhập một phần địa giới hành chính tỉnh Hoà Bình về thành phố Hà Nội (năm 2008), UBND thành phố Hà Nội và các cơ quan chức năng có tổ chức thực hiện việc giải quyết, xử lý vụ việc khiếu nại của HTX; tuy nhiên việc giải quyết, xử lý còn chậm, dẫn đến vụ việc kéo dài. Việc chậm giải quyết, xử lý có nguyên nhân chính từ việc: (1) UBND huyện Thạch Thất (trước đây) gặp khó khăn, lúng túng trong việc xử lý do Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn không phù hợp với quy định của Luật Hợp tác xã; (2) UBND thành phố Hà Nội và các cơ quan chức năng chậm kiểm tra, rà soát lại, làm cơ sở giải quyết, xử lý hoặc kiến nghị cấp có thẩm quyền giải quyết, xử lý dứt điểm vụ việc; (3) sau khi tổ chức kiểm tra, rà soát thấy quyết định giải quyết khiếu nại (lần hai) của Chủ tịch UBND tỉnh Hoà Bình³² trước đây chưa đảm bảo quy định của pháp luật, UBND thành phố Hà Nội và cơ quan chức năng gặp lúng túng trong việc xác định thẩm quyền xử lý đối với quyết định nêu trên, do đó đã kiến nghị Thanh tra Chính phủ báo cáo Thủ tướng Chính phủ xử lý theo quy định của Luật Khiếu nại.

Trách nhiệm thuộc về: UBND thành phố Hà Nội, UBND huyện Thạch Thất và các đơn vị, tổ chức, cá nhân theo từng thời kỳ có liên quan.

III. Kiến nghị

Từ kết quả thanh tra và Kết luận nêu trên, Tổng Thanh tra Chính phủ kiến nghị Thủ tướng Chính phủ xem xét, chỉ đạo:

1. UBND tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Hà Nội

Căn cứ các thiếu sót, vi phạm nêu tại Kết luận thanh tra, UBND tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Hà Nội tổ chức rà soát, làm rõ tính chất, mức độ, nguyên nhân và trách nhiệm cụ thể của từng tổ chức, cá nhân có liên quan qua từng thời kỳ; trên cơ sở kết quả rà soát, nếu có đủ căn cứ, cơ sở theo quy định, tổ chức xem xét trách nhiệm để xử lý nghiêm theo quy định pháp luật; kết quả thực hiện Kết luận thanh tra báo cáo Thanh tra Chính phủ để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

³² Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 04/02/2008.

2. Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội

- Ban hành quyết định bãi bỏ Quyết định số 290/QĐ-UBND ngày 04/4/2007 của UBND huyện Lương Sơn về việc giải thể bắt buộc đối với HTX Suối Ngọc - Vua Bà theo quy định tại khoản 19 Điều 17 của Luật Tổ chức chính quyền địa phương 2025 (Luật số 72/2025/QH15 ngày 16/6/2025).

- Giao cơ quan chức năng của Thành phố: (1) hướng dẫn HTX Suối Ngọc - Vua Bà hoàn thiện các thủ tục củng cố tổ chức và các nội dung khác theo quy định của Luật Hợp tác xã hiện hành và pháp luật có liên quan để tiếp tục hoạt động (nếu HTX có nhu cầu hoạt động); (2) kiểm tra, rà soát, tham mưu, xử lý theo đúng quy định của pháp luật đối với việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất không đúng thẩm quyền, việc xác định nghĩa vụ tài chính về đất (nếu có), thực hiện thủ tục để điều chỉnh diện tích đất lâm nghiệp của HTX do đã cấm mở rộng Vườn quốc gia Ba Vì; (3) rà soát, xử lý dứt điểm đối với một số công trình vi phạm trên đất của HTX chưa được khắc phục triệt để, bảo đảm đúng quy định của pháp luật.

- Giao UBND xã Yên Xuân làm việc với HTX Suối Ngọc - Vua Bà và ông Nguyễn Ngọc Nguyên để yêu cầu các bên phối hợp, có biện pháp giải quyết dứt điểm quyền lợi của ông Nguyễn Ngọc Nguyên tại HTX, không để tranh chấp kéo dài; trường hợp không thống nhất được thì hướng dẫn các bên khởi kiện tại Tòa án theo quy định của pháp luật.

Ngày 10/9/2026, Văn phòng Chính phủ có Văn bản số 9237/VPCP-V.I thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Tiến Châu chỉ đạo UBND tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Hà Nội, Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội, Thanh tra Chính phủ và các cơ quan, đơn vị có liên quan về thực hiện Kết luận thanh tra số 629/KL-TTCTP ngày 28/8/2026 của Thanh tra Chính phủ.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ tại văn bản nêu trên, Thanh tra Chính phủ đề nghị UBND tỉnh Phú Thọ, UBND thành phố Hà Nội, Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội và các cơ quan, tổ chức, đơn vị có liên quan theo chức năng, nhiệm vụ, thẩm quyền thực hiện Kết luận thanh tra số 629/KL-TTCTP ngày 28/8/2026 của Thanh tra Chính phủ, bảo đảm đúng quy định của pháp luật; báo cáo kết quả thực hiện gửi Thanh tra Chính phủ để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Thanh tra Chính phủ trân trọng thông báo./.

Nơi nhận: *UBND*

- Tổng Thanh tra Chính phủ (để b/c);
- Phó Tổng TTCTP Lê Tiến Đạt;
- Văn phòng Chính phủ;
- UBND tỉnh Phú Thọ;
- UBND thành phố Hà Nội;
- TTCTP: Cục I, Cục XIV;
- Văn phòng TTCTP (để đăng tải trên Cổng TTĐT);
- Báo Thanh tra (để đăng tải);
- Lưu: VT, Hồ sơ ĐTT.

3

**KT. TỔNG THANH TRA
PHÓ TỔNG THANH TRA**



Lê Tiến Đạt